

Sygn. akt III AUz 33/16

POSTANOWIENIE

Dnia 03 marca 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Aleksandra Urban

Sędziowie: SSA Iwona Krzczowska-Lasoń

SSO del. Maria Ołtarzewska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 03 marca 2016 roku w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy W. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w E.

o prawo do emerytury

na skutek zażalenia W. D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Elblągu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 listopada 2015 roku, w sprawie o sygn. akt IV U 522/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

.

SSA Iwona Krzczowska-Lasoń SSA Aleksandra Urban SSO del. Maria Ołtarzewska

Sygn. akt III AUz 33/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 18 listopada 2015r. Sąd Okręgowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt IV U 522/15 odrzucił odwołanie wnioskodawcy W. D. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w E. z dnia 06 marca 2015 roku znak (...).

Sąd Okręgowy stwierdził, iż kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury, była już wcześniej przedmiotem rozpoznania Sądu Okręgowego w Elblągu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt IV U 1783/13, który wyrokiem z dnia 17 października 2013 roku oddalił odwołanie W. D. oraz następnie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, który wyrokiem z dnia 09 października 2014 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 3/14 oddalił apelację ubezpieczonego. Kwestia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku ze względu na pracę w warunkach szczególnych została już, zatem prawomocnie osądzona.

Dnia 02 lutego 2015 roku ubezpieczony ponowił wniosek o emeryturę, do którego zostały dołączone oświadczenia świadków na okoliczność pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy uznał, iż skoro kwestia prawa do emerytury W. D. była już przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia Sądu to nie ma podstaw do wydania odrębnego rozstrzygnięcia, wobec powielenia argumentów z poprzedniego postępowania.

Sąd Okręgowy powołując się na art. 365 § 1 k.p.c. wskazał, iż przedmiotem postępowania nie może być odmienne ustalanie materii, która stanowiła już przedmiot zamkniętego prawomocnym wyrokiem postępowania przed sądem. Sąd pierwszej instancji na podstawie z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odwołanie W. D. odrzucił.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego wywiódł ubezpieczony W. D. zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego uchylenie (pkt 1), bądź jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji (pkt 2) oraz o zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania zażaleniowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pkt 3).

Skarżący w zażaleniu złożonym przez pełnomocnika ubezpieczonego uzasadniał swoje stanowisko wskazując na naruszenie prawa procesowego tj. przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 114 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r., o systemie ubezpieczeń społecznych (pkt 1), naruszenie prawa procesowego tj. art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niezastosowanie, a tym samym brak merytorycznego rozpoznania odwołania ubezpieczonego od decyzji ZUS z dnia 06 marca 2015 roku (pkt 2), błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym przyjęciu, iż ubezpieczony nie przedłożył nowych dowodów lub okoliczności, które mają wpływ na prawo do świadczeń emerytalnych ubezpieczonego, podczas gdy w odwołaniu od decyzji organu rentowego oraz we wniosku o przyznanie emerytury ubezpieczony wskazał nowe dowody w postaci oświadczeń i zeznań świadków, które mają wpływ na prawo do świadczeń (pkt 3), który to zarzut prowadzi do naruszenia przepisu art. 114 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że wyłączenie jego stosowania w niniejszej sprawie wynika z braku przedstawienia przez ubezpieczonego nowych okoliczności lub dowodów niezbędnych do ponownego ustalenia praw do świadczeń emerytalnych należnych ubezpieczonemu (pkt 4).

Argumentację powyższych zarzutów ubezpieczony zawarł w uzasadnieniu zażalenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuca pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku, albo została już prawomocnie osądzona. Na podstawie tego przepisu w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych odrzuceniu podlega odwołanie od decyzji organu rentowego, które pełni rolę pozwu. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 09 czerwca 1971r. (w sprawie II CZ 59/71, OSNC 1971/12/226) wskazał, iż przepis art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. należy interpretować w powiązaniu z art. 366 k.p.c. określającym granice powagi rzeczy osądzonej. Z powyższego wynika, że tożsamość roszczenia w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. zachodzi tylko wówczas, gdy identyczne są podmiot, przedmiot i podstawa sporu. Innymi słowy o tożsamości przedmiotu sporu świadczy nie tylko tożsamość żądania, ale także stan faktyczny i prawny, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy w poprzednim postępowaniu.

Należy podkreślić, iż w odniesieniu do stosunków ubezpieczenia społecznego powaga rzeczy osądzonej ma walor szczególny. Rozstrzygnięcia sądowe w materii emerytalno – rentowej ustalają, bowiem treść łączącego strony stosunku prawnego w chwili wyrokowania. Nowe zdarzenia zachodzące po uprawomocnieniu się orzeczenia mogą spowodować przekształcenie treści praw i obowiązków stron stosunku ubezpieczenia społecznego, gdyż nie jest wykluczone spełnienie lub upadek przesłanek materialnoprawnych prawa do świadczeń. Zasadą rządzącą tymi stosunkami jest właśnie możliwość wzruszenia ustaleń stanowiących podstawę prawomocnych orzeczeń (art. 114 ust. 1 i 2 ustawy z

dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 748; dalej-ustawa emerytalna), także przez wydanie nowej decyzji organu rentowego. Zmiana okoliczności zawsze otwiera, zatem drogę do ponownego rozpoznania sprawy (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 08 lipca 2005r., sygn. akt I UK 11/05, OSNP 2006/5-6/98).

Z kolei art. 114 ust.1 i 2 ustawy emerytalnej stanowi, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość (ust. 1). Jeżeli prawo do świadczeń lub ich wysokość ustalono orzeczeniem organu odwoławczego, organ rentowy na podstawie dowodów lub okoliczności, o których mowa w ust. 1:

- 1)wydaje we własnym zakresie decyzję przyznającą prawo do świadczeń lub podwyższającą ich wysokość;
- 2)występuje do organu odwoławczego z wnioskiem o wznowienie postępowania przed tym organem, gdy z przedłożonych dowodów lub ujawnionych okoliczności wynika, że prawo do świadczeń nie istnieje lub że świadczenia przysługują w niższej wysokości; z wnioskiem tym organ rentowy może wystąpić w każdym czasie;
- 3)wstrzymuje wypłatę świadczeń w całości lub części, jeżeli emeryt lub rencista korzystał ze świadczeń na podstawie nieprawdziwych dokumentów lub zeznań albo w innych wypadkach złej woli (ust. 2).

Jak wskazuje się w orzecznictwie, „ponowne ustalenie przez organ rentowy prawa do świadczeń emerytalno-rentowych na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wymaga kumulatywnego spełnienia następujących przesłanek ustawowych:

- 1) przedłożenia nowych dowodów lub ujawnienia (nowych) okoliczności,
- 2) istnienia tych nowych dowodów lub (nowych) okoliczności przed wydaniem decyzji,
- 3) przedłożenia nowych dowodów lub ujawnienia (nowych) okoliczności po dniu, w którym uprawomocniła się decyzja,
- 4) ustalenia, że w dacie wydania decyzji organ rentowy nie znał nowych dowodów lub (nowych) okoliczności,
- 5) ustalenia, że nowe dowody lub nowe okoliczności miały wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość albo, że przedłożone dowody nie dawały podstaw do ustalenia prawa do emerytury lub renty albo określenia ich wysokości.” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 marca 2015r., III UK 133/14, LEX nr 1710380). Nadto „okoliczności i dowody wskazane w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej uzasadniają ponowne ustalenie prawa do świadczenia, o ile nie stanowią elementu stanu faktycznego sprawy. Jeśli kształtują one faktyczną podstawę wyroku, to oznaczają, że zostały przez sąd ocenione – w odniesieniu do dowodów na podstawie art. 233 k.p.c., a w odniesieniu do ustalonych okoliczności faktycznych – przez pryzmat przepisów prawa materialnego. Błędne zaś zastosowanie przepisów prawa materialnego przez sąd do ustalonego stanu faktycznego (błąd w subsumcji) nie może stanowić podstawy do ponownego ustalenia prawa do świadczenia na podstawie art. 114 ustawy emerytalnej.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014r., III UK 150/13, LEX nr 1458793).

Kwestię powagi rzeczy osądzonej w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i możliwości wzruszenia prawomocnych decyzji organu rentowego w oparciu o art. 114 ustawy emerytalnej szeroko analizował Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 marca 2012r. (sygn. akt I UK 299/11, LEX nr 1313681). W uzasadnieniu tegoż orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał między innymi, iż „...Generalnie przyjmuje się, że wydanie przez organ rentowy nowej decyzji, także co do świadczenia będącego przedmiotem wcześniejszej decyzji i postępowania wcześniej zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu wszczętego w wyniku wniesienia od niej odwołania - co do zasady - uprawnia ubiegającego się o świadczenie do wniesienia kolejnego odwołania do sądu a wszczęta w ten sposób sprawa cywilna nie jest sprawą o to samo świadczenie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2007 r., I UK 266/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 79 oraz z dnia 21 maja 2008 r., I UK 370/07, LEX

nr 491467)... Nie oznacza to jednak, że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydanie nowej decyzji przez organ rentowy zawsze uprawnia do wniesienia odwołania do sądu i nigdy nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, bowiem o tożsamości przedmiotu sporu decyduje nie tylko tożsamość żądania zawarta w poszczególnych wnioskach skierowanych do organu rentowego, ale także stan faktyczny i prawny, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy w poprzednim postępowaniu sądowym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 1998 r., II UKN 105/98, OSNAPiUS 1999 nr 16, poz. 529)... Należy przyjąć, że w sytuacji, gdy wcześniej zapadł prawomocny wyrok sądu ubezpieczeń społecznych oddalający odwołanie ubezpieczonego od decyzji odmownej, w której organ rentowy odmówił ustalenia prawa do określonego świadczenia, zaś wnioskodawca ponownie ubiega się o to samo świadczenie w kolejnym postępowaniu odwoławczym (sądowym), to możliwe są następujące przypadki: 1) został złożony nowy wniosek o świadczenie, bez powołania się na nowe dowody lub okoliczności istniejące sprzed daty wydania decyzji oraz bez powołania się na nowe, późniejsze zdarzenia - wówczas zachodzi powaga rzeczy osądzonej w myśl art. 366 k.p.c.; 2) w nowym wniosku ubezpieczony powołuje się na późniejsze zdarzenia, które miały miejsce po zamknięciu rozprawy w sprawie poprzedniej prawomocnie zakończonej - wówczas nie ma powagi rzeczy osądzonej, jakkolwiek ze względu na treść art. 365 § 1 k.p.c. występuje związanie sądu orzekającego w aktualnym postępowaniu poprzednim wyrokiem; 3) w kolejnym wniosku ubezpieczony powołuje się na nowe okoliczności lub dowody istniejące przed datą wydania poprzedniej decyzji - wówczas zastosowanie ma art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W tym ostatnim przypadku należy w pierwszej kolejności zbadać przesłanki dopuszczalności złożenia takiego wniosku i w razie stwierdzenia ich braku organ rentowy powinien odmówić ponownego ustalenia prawa do świadczenia, także wówczas, gdy brak wpływu na świadczenie wynika ze związania wyrokiem sądu wydanego poprzednio co do tego świadczenia (art. 365 § 1 k.p.c.). Jeśli organ rentowy wyda decyzję dotyczącą tej samej podstawy faktycznej i prawnej, która była objęta poprzednim wyrokiem (zwłaszcza przy braku przesłanek art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS), to w razie wniesienia odwołania od takiej decyzji zachodzi powaga rzeczy osądzonej. Natomiast, gdy organ rentowy wyda decyzję odmowną, ale w odniesieniu do innej podstawy faktycznej niż ta, która była objęta poprzednim wyrokiem, to nie występuje przypadek powagi rzeczy osądzonej. Innymi słowy, prawomocny wyrok oddalający odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania prawa do emerytury ma powagę rzeczy osądzonej w sprawie z odwołania od decyzji wydanej wskutek złożenia wniosku na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli jej podstawą są te same okoliczności faktyczne i prawne, co przyjęte w uprzednim prawomocnym wyroku sądu." W cytowanym wyżej orzeczeniu Sąd Najwyższy przywołał też stanowisko tegoż Sądu zawarte w wyroku z dnia 18 lutego 2003 r., II UK 139/02 (OSNP 2004 nr 7, poz. 128), na który to powołuje się ubezpieczony w zażaleniu, a gdzie Sąd Najwyższy przyjął, że złożenie wniosku o świadczenie z ubezpieczeń społecznych w trybie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS ma tę konsekwencję, iż niedopuszczalne jest wykazywanie, że wszystkie wymagane prawem warunki nabycia tego świadczenia były spełnione przed zamknięciem rozprawy w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem, którym uprzednio odmówiono wnioskodawcy przyznania świadczenia. Od decyzji odmawiającej ponownego ustalenia prawa do świadczenia przysługuje odwołanie na zasadach ogólnych na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Wówczas nie podlega ono odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., gdyż sprawa dotyczy innej materii niż przedmiot postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem. Wskazał też, że „rozpoznając odwołanie w sprawie, w której wnioskodawcy wyraźnie chodziło o ponowne ustalenie prawa do świadczenia, Sąd powinien przede wszystkim zbadać, czy istnieją podstawy zastosowania art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W postanowieniu z dnia 7 maja 2009 r., III UK 100/08 (OSNP 2011 nr 1-2, poz. 24; OSP 2011 nr 5, poz. 53, z głosem R. Babińskiej-Góreckiej) Sąd Najwyższy stwierdził, że powaga rzeczy osądzonej (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.) nie występuje w sprawie z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego odmawiającej ponownego ustalenia prawa do świadczenia na podstawie wniosku złożonego po uprawomocnieniu się wyroku oddalającego poprzednie odwołanie. Podkreślenia wymaga jednak, że w tej sprawie nowa decyzja organu rentowego dotyczyła nowego wniosku złożonego w trybie art. 114 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, w którym ubezpieczony powołał się na nowe dowody i okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia (nieobjęte poprzednim postępowaniem sądowym), to jest między innymi podjęcie pracy w gospodarstwie rolnym od 16 roku życia, podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników w latach 1983-1990, pełnienie służby wojskowej w latach 1961-1963 oraz pracę w szczególnych warunkach. Zatem nowa (kolejna) decyzja rozstrzygała o prawie do świadczenia emerytalnego w oparciu o nową

podstawę faktyczną, inną niż podstawa faktyczna w poprzedniej sprawie i dlatego nie można było mówić o tożsamości podstaw faktycznych w obydwu postępowaniach.”.

Ubezpieczony występując w dniu 02 lipca 2013r. do pozwanego z wnioskiem o emeryturę w obniżonym wieku, do wniosku dołączył świadectwa pracy w szczególnych warunkach za okresy zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Usług (...) w (...) od 05.02.1980r. do 31.03.1994r. i w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) w O. od 04.05.1994r. do 14.02.1997r. do wniosku tego nie załączył żadnych zeznań świadków. Również w toku postępowania przed Sądem Okręgowym toczącym się pod sygn. akt IV U 1783/13 nie wnioskował o przesłuchanie świadków i dowód taki nie był przeprowadzony. Ustalenia faktyczne w tejże sprawie co do charakteru pracy ubezpieczonego dokonane zostały przez Sąd pierwszej instancji w oparciu o wyjaśnienia ubezpieczonego i stanowiły podstawę wyroku wydanego w dniu 17 października 2013r.

Występując z ponownym wnioskiem o emeryturę w dniu 02 lutego 2015r. ubezpieczony wniosł o rozpoznanie go w oparciu o art. 114 ustawy emerytalnej. W piśmie z dnia 28 stycznia 2015r., złożonym wraz z wnioskiem, ubezpieczony wskazał, iż pracował w szczególnych warunkach nie tylko w okresach, które były przedmiotem rozpoznania przez sąd obu instancji tj. w Przedsiębiorstwie Usług (...) w (...) od 05.02.1980r. do 31.03.1994r. i w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) w O. od 04.05.1994r. do 14.02.1997r., gdzie zajmował stanowiska kierownika budowy. Według ubezpieczonego pracował on w warunkach szczególnych również w okresach: od 01.09.1970r. do 24.06.1972r. w Przedsiębiorstwie (...), obecnie (...) w B. (gdzie według świadectwa pracy pracował jako uczeń-monter konstrukcji żelbetowych) i od 01.08.1972r. do 04.02.1980r. w Przedsiębiorstwie (...) w P. (gdzie według świadectwa pracy zajmował stanowiska: monter konstrukcji żelbetonowych, instruktor nauki zawodu, majster budowy). Do wniosku z dnia 02 lutego 2015r. ubezpieczony dołączył oświadczenia współpracowników, przy czym oświadczenia H. T., H. K. i W. W. dotyczyły okresów pracy ubezpieczonego w latach 1980-1994 i 1994-1997, natomiast oświadczenia J. J. i J. C. odnosiły się do zatrudnienia ubezpieczonego od 01.08.1972r. do 04.02.1980r. w Przedsiębiorstwie (...) w P.. Co do zatrudnienia w latach 1970-1972 ubezpieczony nie przedstawił żadnych nowych dowodów. Zaskarżoną decyzją z dnia 06 marca 2015r. pozwany nie stwierdził braku przesłanek z art. 114 ustawy emerytalnej i nie odmówił wznowienia postępowania, lecz odmówił prawa do emerytury wskazując, że w okresach od 05.02.1980r. do 31.03.1994r. i od 04.05.1994r. do 14.02.1997r., ubezpieczony nie pracował w warunkach szczególnych. Ponadto organ rentowy podał, iż okresy te nie podlegają rozpatrzeniu na podstawie zeznań świadków, gdyż w postępowaniu przed organem rentowym – zeznania świadków nie stanowią środka dowodowego na potwierdzenie okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W decyzji tej pozwany nie odniósł się do nowych okresów wskazanych przez ubezpieczonego, w których jego zdaniem pracował w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od tej decyzji (z dnia 06 marca 2015r.) ubezpieczony domagał się zaliczenia pracy w szczególnych warunkach w okresach od 05.02.1980r. do 31.03.1994r. i od 04.05.1994r. do 14.02.1997r. i te okresy wskazał jako okresy sporne. W uzasadnieniu tegoż odwołania ubezpieczony podał nadto, iż we wcześniejszych latach tj. w okresach zatrudnienia od 01.09.1970r. do 24.06.1972r. w Przedsiębiorstwie (...), obecnie (...) w B. i od 01.08.1972r. do 04.02.1980r. w Przedsiębiorstwie (...) w P. również pracował w warunkach szczególnych. W tym miejscu Sąd Apelacyjny wskazuje, że zarówno w piśmie z dnia 28 stycznia 2015r. złożonym wraz z wnioskiem o emeryturę, jak i w odwołaniu w niniejszej sprawie ubezpieczony powołując się na decyzję z dnia 30 grudnia 2014r. wskazywał, iż pozwany zaliczył mu do okresów pracy w szczególnych warunkach okresy: od 05.02.1980r. do 23.09.1989r., od 06.08.1990r. do 31.03.1994r. i od 04.05.1994r. do 14.02.1997r. Uszło jednak uwadze ubezpieczonego, że po pierwsze uzasadnienie tej decyzji prowadzi do wniosków przeciwnych, a po drugie decyzja ta nie funkcjonuje w obrocie prawnym, gdyż została uchylona decyzją z dnia 23 lutego 2015r.

W tym stanie rzeczy – zdaniem Sadu Apelacyjnego - istniały przesłanki do ponownego rozpoznania wniosku ubezpieczonego o emeryturę w oparciu o art. 114 ustawy emerytalnej i nie zachodziła powaga rzeczy osądzonej, bowiem ubezpieczony przedłożył dowody z zeznań współpracowników, a nadto wskazał dodatkowe dwa okresy, które w jego ocenie stanowiły okresy pracy w szczególnych warunkach. W toku wcześniejszego postępowania nie przeprowadzono dowodu z zeznań świadków – współpracowników ubezpieczonego. Nadto okresy pracy ubezpieczonego w latach 1970-1972 i 1972-1980 nie stanowiły przedmiotu ustaleń Sądu zarówno pierwszej jak i drugiej

instancji co do charakteru pracy ubezpieczonego i ewentualnego wpływu tych okresów zatrudnienia na uprawnienia do dochodzonego świadczenia.

W konsekwencji za nieprawidłowe uznać należy stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż w niniejszej sprawie zachodzi przeszkoda procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, a tym samym Sąd Okręgowy niezasadnie odrzucił odwołanie wnioskodawcy.

Podkreślić należy również, iż odrzucenie pozwu oznacza odmowę udzielenia sądowej ochrony prawnej zawartemu w pozwie roszczeniu powoda bez zajęcia merytorycznego stanowiska, co do zasadności (bezzasadności) tego roszczenia w świetle norm prawa materialnego. W przedmiotowej sprawie ubezpieczony przedstawił nowe dowody i powołał nowe okoliczności na uzasadnienie żądania emerytury w obniżonym wieku, a pozwany organ rentowy wydał decyzję odmawiającą prawa do tego świadczenia. Od decyzji tej ubezpieczonemu przysługiwało z mocy art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 121) odwołanie na zasadach ogólnych. Sąd pierwszej instancji winien to odwołanie rozpoznać merytorycznie i rozstrzygnąć w zakresie uprawnień ubezpieczonego, po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego.

W tym stanie rzeczy zarzuty wskazane przez skarżącego zarówno w zakresie naruszenia prawa procesowego jak i prawa materialnego uznać należało za trafne.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.

SSA Iwona krzeczowska-Lasoń SSA Aleksandra Urban SSO del. Maria Ołtarzewska